

ABONAMENTUL:

PE AN 3 COR. 20 FIL.

„1/2” 1 „ 60 „

„1/4” — 90 „

ÎN STREINĂTATE:

PE AN 6 FRANCI.

„1/2” 3 „

—0—

Numeri singuratici se vând
în Cluj cu 5 fileri, în alte
locuri cu 6 fileri.

Răvașul

INSERTIUNILE

se plătesc după mărim
ea locului ce ocupă;
fiecare cm. □ costă o
dată 10 fil., de 2 ori
8 fil., de 3 și mai multe
ori 6 fileri.

ADRESA:

„RĂVAȘUL”
CLUJ, — KOLOZSVÁR
6. JÓKAI-UTCZA 6.

Redactor resp.: Dr. IULIU FLORIAN

Apare în fiecare Sâmbătă

Proprietar-editor: Dr. E. DĂIANU

Vestirea cuvântului dumnezeesc.

Sfinția Sa Patriarchul Romei, Papa Piu al X-lea a dat de curând o epistolă pastorală, în care îndatorește pe preoți ca să țină cuvântări catechetice în toate Duminecile și sărbătorile de peste an și să învețe norodul a-și cunoaște datorințele sale creștinești.

»Nu este cunoștința lui D-zeu pe pământ« esclamă cu profetul Osie, Părintele neamurilor, Papa Pius. Vina necunoașterii lui D-zeu mare parte, o spunem cu durere, zace în păstoria sufletești, și încă o vină îndoită, că necunoașterea lui D-zeu și a poruncilor lui are urmare firească disprețuirea lui D-zeu și nebăgarea în samă a poruncilor lui.

Din privilegiul acestui cuvânt apostolic, îndreptat cătră toate popoarele ce se adăpostesc la umbra răcoritoare a arborelui sf. biserici, voim să încrestăm și noi în »Răvașul« ceva despre propovăduirea cuvântului dumnezeesc și a adevărurilor vecinice, în a căror slujbă s'a pus aceasta modestă foaie, chiar dela începutul său, luându-și de patroană sf. sărbătoare a *Bunei vestiri*.

Mai de unăzi scria o foaie românească din Budapesta cu multă amărăciune despre seceta de predici la noi Românii, aducând și date statistice, despre cari »Răvașul« a luat notiță, la timpul său, cu niscari observări. Ne-a venit atunci cam peste mână, și ne vine tot așa și astăzi, ca mirenii să facă înfruntări preoțime pentru neglijința datorințelor sale. Nu voim să desbatem întrebarea, oare așa de nemulțămătoare să fie datele despre predici în biserica noastră, precum le aducea foaia nimită, constatăm numai earăși cu părere de rău, că preoții mare parte sau nu cunosc datorințele ce li-le impune chemarea lor deoparte, iar de alta îndrumările și poruncile esprese ale sf. scripturi cât și legile positive aduse de sf. sinoade; sau și dacă le cunosc din neglijența lor nu le împlinesc cu deplină tărie.

Insa-și firea chemării noastre este de atare, încât poștește dela noi ca să deșteptăm pe alți. Statul preoțesc e socotit de un stat mai înalt în gândire și lucrare; presupune dar pe alții mai inferiori. Pe acești inferiori trebuie să-i ridice preotul la înălțimea cuvenită lor. Și cum îi va înălța, dacă nu prin espunerea și învățarea principiilor aceluia ce înălță, ridică sufletul omenesc din viața de toate zilele și-l face stăpân peste lume și peste sine însuși, prin propovăduirea adevărurilor creștinești, cari au dovedit la toate popoarele unde au fost vestite, că adevăratul om se manifestează numai în mărturisirea și urmarea acelor principii și adevăruri creștinești.

Sf. scriptură, în a cărei slujbă s'a pus și este pus preotul, ca datorința cea mai de frunte impune preotului ves-

tirea sfintei Evangelii: »Învățați toate popoarele«. »Nu m'a trimis pe mine Christos să botez, ci să vestesc Evangelia«, zice Apostolul neamurilor sf. Pavel.

Apostolii și ucenicii lor au împlinit cu sirguintă aceasta poruncă, mai târziu însă s'a răcit și a scăzut zelul în ostașii lui Christos și biserica a trebuit să aducă legi positive, ca să primească fiecare îndestulitoare hrană pentru sufletul său. Deja canoanele apostolilor (can. 58) amenință păstorul sufletesc cu depunere dacă nu va provădui sfânta Evangelia. Sinodul trulan îndatorește pe preoți să învețe poporul în toate zilele.

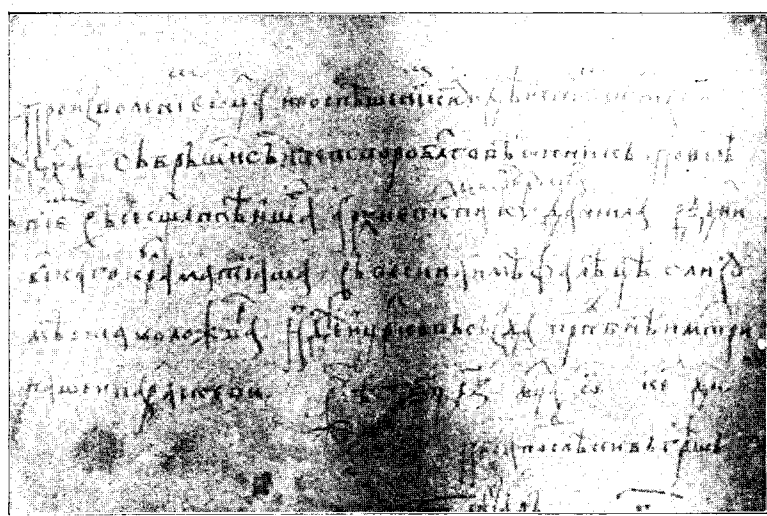
Nici biserica gr.-cat. românească nu și-a uitat să îndatorească preoții la vestirea s. Evangelii atât de neglijată din pricina împrejurărilor atât de vrășmașe, în cari a trăit biserica și neamul românesc.

Sinodul provincial I. Tit. II. c. IX. îndatorește parohii de a predica în Dumineci și în sărbători. Tot asemenea sinodul archid. din 1869 obligă preoții să predice »în toate Duminecile și sărbătorile de peste an«.

Și pe lângă toate acestea se predică de tot puțin în bisericile noastre. Sunt preoți, cari cu anii nu-și deschid gura să tâlcuească vre-o câteva cuvinte a s. scripturi. Câtă rivnă și sete după adevăr are un popor păstorit de un atare preot te poți convinge de acolo, că de să va întempla să se abată pe la dînșii vre-un preot străin, și să le vorbească câteva cuvinte la inimă, îl grămădesc cu cuvinte de laude și dau har lui D-zeu, că i-a învrednicit odată și pe ei să audă cuvântul dumnezeesc rostit cu graiul după pofta inimii și la priceperea lor.

Ne cade greu a spune astfel de lucruri, dar caută să le spunem. Doar oficiul pastoral nu stă numai în împlinirea rece a funcțiilor sacre, ci întâi și întâi în predicarea și tâlcuirea învățăturilor s. biserici, la care se recere o muncă serioasă; altcum tot oficiul nostru s'ar reduce la o simplă dirigătorie. Biserica noastră s'a îndestulit să ne îndatorească prin canoane la predicile din Dumineci și sărbători fără de a mai pune sancțiune acestei îndatoriri, fără a dicta adevărat și pedepse pentru cei cari nu ar împlini. Cu toate că, dacă alte transgresiuni să pedepsesc și aceasta s'ar putea pedepsi.

Nouă însă se nu ne scape din vedere pedeapsa cea vecinică după cuvântul sf. apostol Pavel: »Vai mie, dacă nu voi predică!«

O pagină din Evangelia bisericii dela Feleac.
(Scrisă cu mâna în limba slavonă).

Societatea „Reteganul“

În nrii 15 și 16 ai »Răvașului« am încercat a prețui lucrarea mult regretatului dascăl românesc *Ioan Pop Reteganul*. N'am putut-o aștepta pe scurt cum se cuvine, dar ca tribut al recunoștinței am anticipat o propunere și am inițiat o lucrare menită să-i perpetueze pomenirea și activitatea, și în același timp să-i ajute și familia, rămasă fără de sprijin și fără de avere.

Am propus înființarea unei societăți editoare de cărți populare, care să poarte numele »Reteganul« și să continue a lucra în direcțiunea luată de regretatul dascăl al poporului.

Eată ce scriam în numărul 16 al »Răvașului«:

»Ni-se pare stătorit, că *Pop Reteganul* e vrednic ca pomenirea să i-o celebrăm în mod statornic, printr'un așezământ. Propunem deci să se înființeze numai de cât o societate editoare de cărți populare, care să cumpere dreptul de editură a scrierilor lui nepublicate, sau necontractate cu alții și să le publice și lățească în popor. Prin aceasta s'ar ajutara într'un mod cinstit și loial familia răposatului și s'ar continua și perpetua lucrarea sufletului lui.

Societatea editoare, — în formă de societate pe acții, purtând numele »Reteganul« — ar avea însă să editeze și alte scrieri populare, ba peste tot ori ce scrieri, cari bat în direcțiunea începută de Reteganul, spre luminarea poporului. Înființarea acestei societăți, pe lângă momentul de pietate față cu memoria dascălului nostru, răspunde și unei arzătoare lipse — și ar aduce și folos. Poporul nostru cetește relativ foarte mult. Ne asemănat mai mult de cât »inteligenta« lui. Dar nu prea are ce și nu creștea bine. Sunt sute de oameni, cari trăesc din comerțul cu cărți populare și sunt câți-va editori, cari s'au îmbogățit din produsele aceluia branșe. Lucrarea lor însă nu e condusă de altceva, decât de — câștig. Societatea editoare ar fi chemată să lucreze și cu plan cultural, urmărind paralel, — dacă nu în locul întâi — și luminarea poporului.

Ținta aceasta a luminat cărarea vieții lui Ioan Pop Reteganul. A-o fi înțeles și a-o urmări și noi în stil mare însemnat o *candă la mormântul lui* și un stâlp de foc întru cărmuirea poporului din robia egipteană a întunecului și a neștiinței spre pământul făgăduinței și mântuirii.

Cei ce ne înțeleg și ne aproabă, fi rugăm să-și spună cuvântul.»

Ne bucurăm, că glasul nostru n'a răsunat în pustiu. Bărbați fruntași, din Cluj, și din alte părți, ne-au aprobat și ne-au oferit tot spriginul și conlucrarea lor. Unii, ca Dr. Tripon, inimosul avocat din Bistrița, s'au făcut propagatorii acestei idei. Și mai mult ne bucurăm văzând, că idea a străbătut la inima celor ce prin chemarea și prin soarta lor sunt ortaci de muncă și de suferință cu fostul muncitor Pop Reteganul. Eată o dovadă limpede despre aceasta, dovadă, care ne determină, ca ideii ce am lansat, viață să-i dăm, ca să lucreze spre luminarea vieții iubitului nostru popor. Tot ceea-ce dorim momentan este, ca și ceilalți învățători români, cari ne înțeleg, să se anunțe, dacă vor să iee parte activă la înființarea societății, subscriind acții, de pildă, în sumă de câte 50 cor. în 5 rate.

Eată scrisoarea ce ne sosî:

Onorată Redacțiune a »Răvașului«!

Adunarea de primăvară a »Reuniunii învățătorilor români sălăgeni cercul Băsești«, ținută în 11 Maiu a. c., în comuna Seliște au decis cu unanimitate, ca din partea reuniunii noastre să se trimită On. Redacțiuni a prețioasei foi »Răvașul« o adresă de mulțumită și aderință față de propunerea referitoare la înființarea unei societăți sub numele »Reteganul« pentru valorisarea scrierilor prea iubitului nostru coleg răposat Ioan Pop Reteganul.

Adunarea noastră au aflat de foarte salutară propunerea din chestiune, pentru-că dacă ar succeda realizarea ei, prin lățirea între popor a scrierilor instructive și moralisătoare s'ar putea ajunge la un rezultat ce ar umplea de bucurie și îndestulare inimile tuturor celor ce au durere adevărată pentru mult încercatul nostru popor, ba prin aceasta s'ar eternisa și memoria aceluia ce în toată viața sa au fost condus de principiul: »Pentru alții tot și pentru sine nimica«. Ar fi cea mai acomodată statuă.

Adunarea au decis mai departe, ca reuniunea noastră să deie tot prijinul moral și material întru realizarea acestei idei mărețe. Membrii reuniunii să aboneze prețioasa foaie »Răvașul«, ear întru cât unii din cauza deplorabilei stări materiale nu ar putea face aceasta, foaia să se aboneze și pentru bibliotecă ca astfel această foaie, care se poartă cu atâta bunăvoință față de popor și învățătorii lui să poată fi cetită de toți.

Când Vă rugăm să binevoiti a publica aceasta adresă, apelăm totodată la toți aceia, cari consimt cu noi să se declare.

Din adunarea »Reuniunii învățătorilor români sălăgeni cercul Băsești«, ținută în 11 Maiu st. n. 1905, în comuna Seliște.

Pentru Reuniune:

Ioan Chira **George Simonca**
președintele adunării. notarul adunării.

Crestături.

— **Expoziția »Asociațiunii«.** Incă în Nr. 1 al »Transilvaniei« pentru anul 1905, Comitetul central al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român« a publicat un călduros apel către publicul român din țeară, prin care a anunțat că la 19 Aug. a. c., cu ocaziunea proximei adunări generale a »Asociațiunii«, se va inaugura în Sibiu primul nostru Muzeu istoric și etnografic român, și a cerut concursul tuturor prietenilor culturii poporului nostru pentru înzestrarea cât mai bogată a unei expozițiuni etnografice și istorice culturale, care se va aranja cu acest prilej, spre a pune bazele Muzeului nostru național. Programa prealabilă, publicată încă atunci în »Transilvania«, a fost studiată și complexată prin Comisiunea instituită de Comitetul central pentru aranjarea expozițiunii și a apărut acum în textul ei definitiv în »Analele« Asociațiunii pentru Martie și Aprilie a. c.

Astfel publicul nostru cult este astăzi pe deplin orientat asupra scopurilor urmărite cu aranjarea expozițiunii, cât și asupra modalităților în cari se intenționează prezentarea stărilor etnografice și istorice-culturale ale poporului nostru.

Acest cadru în care se proiectează expozițiunea, este însuș un elocvent interpret al importanței acestei întreprinderi frumoase a »Asociațiunii«, și astfel ar fi de prisos a o accentua din nou și la acest loc.

Atragem atențiunea cetitorilor nostri de astădată numai la acele părți ale programei, ce privesc secțiunile a căror înzestrare după natura lucrului se va putea face numai cu conlucrarea cercurilor largi ale publicului nostru cult.

Acestea sunt în primul rând. *Expoziția istorică și îndeosebi secțiunea de istorie politică și de istorie*

culturală. Cu privire la aceste secțiuni programa expoziției cuprinde următoarele înviațiuni:

(§. 45.) 1. *Istoria mai veche* (înainte de 1848). In acest despărțământ se vor expune: documente, diplome și acte, cari privesc istoria politică a Românilor din țară și a instituțiilor lor; portrete, scrisori și obiecte ale bărbaților, cari s'au distins pe acest teren.

(§. 46.) 2. *Epoca dela 1848:*

a) documente, acte și scrisori; îndeosebi ale conferențelor naționale și ale comitetului național;

b) portrete, scrisori și reliqui ale bărbaților distinși din această epocă;

c) tablouri, embleme, arme, distincțiuni și uniforme dela 1848;

d) literatura referitoare la 1848.

(§. 47.) 3. *Istoria mai nouă:*

a) documente și acte mai importante, referitoare îndeosebi

1) la dietele dela 1863, 1865 și 1867—1891,

2) la coferințele naționale ținute dela 1869—1891,

3) la activitatea comitetelor naționale instituite dela 1881—1894,

b) Portretele deputaților români din dietele dela Sibiu și Cluj și din parlamentul dela Budapesta (fără deosebire de partid);

c) reliqui de ale oamenilor politici mai însemnați din acest timp.

(§. 48.) Pentru înzestrarea acestei secțiuni se va face un apel public.

Obiecte de interes istoric din epocile înșirate, cari privesc îndeosebi bisericile și școalele, apoi viața comunală și în fine chestiuni culturale, militare sau economice, se vor așeza în despărțămintele speciale, instituite pentru aceste ramuri.

(§. 49) Documente și obiecte, cari privesc istoria culturală a Românilor din țară afară de cele referitoare la biserică, școală, literatură și științe, și la artele frumoase, cari se vor așeza în despărțămintele lor speciale și anume:

1. documente și date referitoare la instituțiuni și societăți culturale române din țară, și (în sect. XXXV). expozițiile speciale ale acestora (Asociațiunea aradană și maramurașană, reuniunile de femei, reuniunile de lectură, societățile academice, cari toate vor fi invitate în special să participe la expozițiune);

2. mecenajii români, portretele și reliquiile lor;

3. academicianii români (portrete și reliqui);

4. date statistice despre fundațiuni și fonduri culturale.

— **Din Bucovina** vin știri frumoase. Luni în 29 l. c. s'a ținut adunarea alegătorilor români din Bucovina în Cernăuți, și s'a hotărât unirea partidului românesc, a celui liberal cu cel conservator, și înființarea unui ziar național ca organ oficios al paritidului. Tot odată s'a votat o moțiune, prin care se cere ca presidentul la Banca Bucovinei, ce se va înființa să fie Român.

Cultivați pomi!

— Conferență ținută în adunarea de cerc din Feleac a despărțământului Cluj al »Asociațiunii«, la 21 Maiu n. 1905. —

Onorați Domni, fraților plugari!

Cătră D-Voastră, fraților plugari, mai cu deadins cătră D-Voastră îndrept cuvintele mele; pentru-că noi, cărturarii români, avem sfântă și românească datorință ca bunele sfaturi și folositoarele învățături, cu cari ne-a dăruit D-zeu și străduința noastră, să-le împărțim cu D-Voastră — temeiul și puterea neamului românesc — să-le împărțim, ca să sămănăm sămânță bună și priincioasă în gândirea și sufletul poporului, — sămânță, care să aducă roadă bună, spre binele nostru al tuturor. — Venim între D-Voastră — nu ca să facem paradă, — ci să aducem învățături și pilde bune și frumoase, să stăruim ca să Vă învățăm ceea ce D-Voastră nu știți, și nu aveți prilej ca să învățați pe altă cale, — să apringem și să împărțim lumină, ca să puteți afla calea cea mântuitoare. — Pentru-că suntem carne din carnea Voastră, sânge din sângele Vostru — și așa vrem ca să trăim — uniți în dragoste frățească și în tot ce e românesc și bun și frumos. — Omul are meniri mari și frumoase pe pământ, și noi, ca oameni, ca creștini și ca Români, dorim și stăruim ca tot Românul să fie la locul său, să împlinescă menirea și datorințele, pentru cari e făcut. —

Fraților! Vedeți D-Voastră, cu deosebire azi, într'o zi de Maiu, — cât de verde și de înflorită e lumea asta frumoasă, cât e de împodobită și plină de viață? Vedeți-o toamna, cât e de bună și de darnică? — Și toate acestea le-a făcut D-zeu, pentru-că așa i-a plăcut să le facă, dar le-a făcut pentru binele și desfătarea noastră. — Pământul e o grădină frumoasă și plină de bunătați, — grădina lui D-zeu, și omul, domn și stăpân în ea, fără ca să fi venit cu vrednicii pe lume, e domn și stăpân, numai din îndurarea și bunătaatea cea nemărginită alui D-zeu. Și D-zeu sfântul, pentru atâta bunătaate nu cere altă răsplată dela noi, de cât ca noi, să nu prădăm, să nu risipim, să nu calcăm straturile lui cele frumoase, să nu-i um-

plem grădina cu volbura și cu polomida greșelelor și a păcatelor noastre.

Și, fraților, nu numai că e frumos pământul, dar cât e el de plin de daruri și de bunătați, — toate din mila Domnului! — Când a făcut D-zeu pe om, i-a sădit și dăruit și o grădină frumoasă și îmbelșugată, pentru desfătare și pentru traiu. D-zeu a făcut omul ca să muncească, deci pânea ni-o câștigăm cu sudoarea feței, dar a fost îndurat, și a vârsat pe pământ roduri, pe cari să-le câștigăm ușor, și cari așa zicend — ele singure să imbie. — Și între toate acestea nu e mai mulțămitor ca pomul. Iată, fraților, despre ce vreau, ca să vorbesc eu astăzi aci.

Pomul e cel mai mulțămitor pe pământ, pentru-că el nu cere nimic, și ne dă tot ce are. Lipsele lui i-le împlinește cel ce l'a făcut, Tatăl din ceriu, el îi dă ploaie, soare și căldură, iarna de odichnă, vara de muncă, și el tot ce are, tot ce muncește peste vară — desfătare și dulceață — tot ne dă nouă. E bună pânea lui D-zeu cea de grâu, dar Doamne, cu câtă trudă și sudoare, cu câtă grije și cheltuială o câștigăm! Tocmim pământul de roadă, arăm și grăpăm, sămănăm și secerăm, adunăm și imblătim, cu trudă și cu osteneală — dar pomul — el nu cere nimic. Il pune în pământ, calci cu piciorul numai odată cât trăiești apoi îl lași în voia celui de sus. Și D-zeu îl grijește și-l crește și noi îi culegem roada, pentru noi și pentru copiii noștri. El ne dă tot, și noi nu i-am dat nimic. Sunt bune și folositoare boul, vaca, oaia: boul ne poartă jugul, vaca ne dă lapte, oaia caș și lână pentru haine de iarnă; dar câtă grije trebuie să le purtăm, să-le dăm pășune și fân, să-le facem adăpost de iarnă; pomul — el nu cere nimic — nici pășune, nici fân, nici casă caldă. Și tot bun, și tot credincios.

Și câtă desfătare, câtă dulceață, și cât folos ne aduce pomul?!

Vine primăvara, tinără și frumoasă, la porunca lui D-zeu toate să ivesc, toate dau semn de viață și de înviere, pomul cel mai de aproape de casa noastră, un prietin bun al nostru și al copiilor nostri, să îmbracă și el în haină de sərbătoare, ca o feicoară frumoasă și curată, să împodobeste cu frunze și cu flori, și așa ne aduce vestea învierii, și bucurie și desfătare. Ne aduce flori și miroase, și stârnește în noi plăcere, bucurie și dragoste de viață. Unde a făcut D-zeu o peană mai frumoasă ca un măr înflorit? După sudoarea zilei, și în zile de sərbători, te așezi sub crengile lui, și te ning florile, și te 'mbată miroasele, și tu îți potrivești gândurile sau mai molcomești și mai împrăștii cele griji a vieții. Primăvara-ți aduce flori, vara-ți dă umbră și răcoare, iar toamna îți varsă rodurile sale de bună voie, și-ți dă hrană pentru traiu, și bani de cheltuit. Cât e de frumos el toamna, încărcat cu poame? Să pare înflorit a doua oară, cu poame rumene și gustoase! Omului i-e drag ceea ce e frumos, și sădim flori, ca să ne desfătăm — în tot anul altei; — pomul e o floare și o frumseță de primăvara până toamna și ntralt an întinerește iară fără ca să-l sădim și răsădim, și tot așa 40—50 de ani, o viață întreagă. Și pentru plăcerea, desfătarea, dulceața și folosul de 40—50 de ani noi numai odată am muncit — când l-am răsădit — muncă de câte-va minute.

Și câtă dulceață, și ce dulceață ne dă pomul? Și câtă hrană, și ce hrană, pentru cel ce se știe folosi de ea? Cel ce are pâne, acela nu rabdă foame; dar cel ce are și poame, acela trăește bine. Cireșe, prune, mere, pere, perseci, nuci tot atâta dulceață, tot atâta hrană, începând cu cireșele în luna lui Cerișer, o ducem cu merele până colo în Mărțișor, adecă dintr'o primăvară până într'alta, ba nucile țin cu anii și nu se strică și nu putrezesc. Și cătu-s de bune toate, care de care mai dulci și mai gustoase. Doftorii spun, că în poame atâta hrană a sădit D-zeu pentru om, cât omul cu pâne și cu poame poate să trăiască mult și bine. Ba tot doftorii mai spun, că poama ca mâncare cu mult e mai sănătoasă și mai priincioasă pentru noi, de cât multe alte mâncări, ce mănă oamenii de azi. Oamenii cei dintâiu n'au tăiat boi, n'au ucis porc gras pentru hrana lor, și totuși au trăit; ba au trăit mai mult decât noi, și n'au cunoscut atâtea boale, câte cunoaștem noi, cei de azi. Acestea le-am zis de poame folosite crude, ca poame. Ei, dar în câte forme se pot folosi poamele? Ca poame le mănăncăm crude, cu pâne sau fără pâne, și poamele cu pâne sunt bune, foarte bune. Cel ce a probat știe; și cine n'a probat, să probeze și să se convinge, dar câte mâncări bune poate să facă din poame un om cu socoteală, o femeie harnică și cu minte? Din prune, din perseci și din cireșe, dacă le vindem pe bani, ne acoperim lipsele zilnice, sau ne sporim averea și bunăstarea; dacă nu le vindem, facem vinars, facem lecuar sau le uscăm pe iarnă; din mere, din pere le folosim ca mâncare până primăvara și mai uscăm din ele, ba facem ceea ce fac Sașii, și fac toate popoarele mai învățate din alte țeri, facem vin. Pe unde să prăsesc pomii mai mult decât la noi, prin alte țeri, ba chiar

și la noi între Sași, atât de bine știu să facă vinul de mere, cât mare cunoscător de vin să fie, ca să-l poți deosebi din cel de struguri. — Vedeți, fraților, cât folos dă pomul, și cât de bine ni-ar prinde, cu deosebire nouă Românilor, cari avem posturi multe și mari, și atâtea lipse și neajunsuri. Socotiți D-Voastră cu cât ni-ar fi mai ușoară nouă viața și traiul, cu câtă ușurătate am trece noi posturile noastre, dacă am avea noi în cămăruța noastră poame, vara și iarna; am avea poame uscate, am avea lecuar, am avea vin și vinars, și n'am fi siliți ca să bem otrăvuri de prin birturi, și să ne prădăm sănătatea cea scumpă, cu beuturi stricătioase pe banii noștri.

Vedeți, fraților, câtă bunătate și folos în pom; și el nu cere nici grije mare, nici scuteală de frig și de soare, nici pământ ales; el se face în orice loc unde crește ceva. Pe deal, pe vale, pe coaste, pe miezuini, pe răzoare, chiar și în pădure se face, numai atâtea loc să aibă ca să-și poată întinde brațele lui cele darnice.

Sașii, cari au venit în țeara noastră din țeri mai învățate, ei știu prețui pomul și ei fac și astăzi bani grei din ceea ce noi nu știm face, din pom. — Eu, care am trăit mulți ani între Sași — știu sate săsești, cari în toată toamna, când dă D-zeu roadă, fac mii pe poame. Vin streini și duc poame cu vagoanele, prin țeri îndepărtate, și Sașii fac bani mulți, cu muncă puțină, și-și fac traiul ușor și plăcut. Românul, care trăiește între sași a învățat minte, mulțămăită lui D-zeu și istețimeii lui, și-i merge mai bine de cât nouă. Cunosc un Român, țeran în Bistrița, care într-o toamnă, dintr-o grădină de un juger și jumătate a făcut pe mere 700 fl. Dar din 700 fl. își pune omul plugar căpătăiu spre bine și temei pentru de a putea începe calea norocului.

Iată, fraților, uumai pe scurt cât e de bun, de frumos, de darnic și de folositor pomul. Orb e omul, care nu vede și nu cunoaște bunătatea pomului, și păcătos cel ce nu-l sâdește. Țeara noastră e o țeară dulce și binecuvântată, numai noi să fim harnici, sîrguincioși și socotiți. Noi, cei bătrâni, poate că nu vom ajunge toată bucuria și răsplată unui pom sădit de noi, dar copiii și nepoții vor binecuvânta țărîna tatălui și a moșului, cari i-au lăsat o grădină plină de pomi. Și dacă copiii și nepoții ar uita de noi, pomul le va spune, că cine l-a sădit și totuși își vor mai aduce aminte de noi, cari le-am sădit grădina pentru ei.

Deci fraților, la cari V'a dat Dzeu locuri, grădină și moșie, să luați seamă bine, și să nu uitați nici odată, că pomul e un dar dela D-zeu, bun și frumos, prin care atât de frumos și de ușor ne putem împodobi grădina, locurile, miezuinile și moșia; prin care ne putem face desfătare neasemănată și traiu cu tihnă și folos neprețuit. D-zeu a vărsat darul său pe pământ pentru noi, și noi trebuie să ne folosim de el. E frumoasă lumea asta pentru creștinul care are inimă și credință în D-zeu, pentru omul care vede și înțelege voia Tatălui din ceriu și binele său, e frumoasă lumea asta, dar ar fi cu mult mai goală, mai stearpă și mai pustie, dacă pomul n'ar fi. Aș vrea să Vă dau, fraților, toată gândirea, toată convingerea și toată credința mea, ca să mă auziți, să mă înțelegeți și să mă ascultați când zic cătră D-voastră cu toată inima mea românească: plugari români, sădiți pomii!

V. Ranta Buticescu.

Guvinte părințești.

(Continuare).

De aceea sfântul Sinod din Trient tractând despre păstorii sufletelor declară, că slujba lor cea mai de frunte și cea mai mare este aceea, ca ei să învețe poporul creștinesc.¹⁾ De aceea le poruncește, ca ei să predice poporului despre religione cel puțin în Dumineci și în sărbătorile mai mari, iară pe timpul sfântului Advent și al Păresimilor în fiește care zi, ori cel puțin de trei ori pe săptămână. Dară nu numai atâtea, ci mai adauge, că parochii sunt datori, ca cel puțin în aceleși Dumineci și sărbători să învețe sau ei înșiși sau prin alții pe prunci adevărurile credinței și să-i instrueze spre ascultare de D-zeu și de părinți. Iară când vor avea, să se administreze sfintele taine, el poruncește, ca cei ce vor să le primească, să fie învățați în cuvântare ușoară și populară despre puterea acelor.

Poruncile acestea ale sf. Sinod înaintașul nostru Benedict XIV. în Constituțiunea sa »Etsi minime« le-a cuprins mai limpede așa: »Mai ales două datorințe a pus Sinodul din Trient pe umerii păstorilor sufletelor: una, ca ei în zile de sărbătoare să rostească poporului predică despre lucrurile religioase; iară a doua, ca ei să învețe pe prunci și pe toți cei neinvățați adevărurile fun-

damentale ale legii și credinței d-zeesti.« — Dară pe dreptul deschilenește preînțeleptul Pontifice datorința aceasta îndoită, adică de a rosti cuvântarea, care de obște o numesc tâlcuirea Evangheliei și de a propune învățătura creștinească. Nu vor lipsi poate adică de aceia, cari dorind să-și ușureze lucrul, își vor zice, că omilia ar putea să treacă în loc de caticeză. Cât de greșită este părerea acesta, o vede limpede, ori cine cearcă lucrul mai de aproape. Căci cuvântarea aceea carea se rostește despre sfânta Evanghelie, se ține cătră aceia, cari au să fie deja introduși în cunoștința adevărurilor fundamentale ale credinței. Ai putea, să o numești pâne, carea se frânge celor ajunși la vîrstă bărbătească. Instrucțiunea catichetică dimpotrivă este laptele acela, carele voia Apostolul Petru, să-l potfească credincioșii fără de viclenie ca niște prunci de curînd născuți. — Aceasta este adică slujba catichetului, că alege spre desfășurare vre-un adevăr ținător sau de credință sau de năravurile creștinești și îl luminează din toate părțile. Iară fiind că îndreptarea vieții are să fie scopul instrucțiunii, catechistului îi caută să facă alăturare între cele ce D-zeu poruncește, să se facă, și între cele ce oamenii sevîrșesc întru adevăr, iară după aceea folosindu-se în chip potrivit de pilde, cari le scoate înțelepțește sau din sfânta Scriptură sau din istoria bisericească sau din viața bărbaților celor sfinți, să convingă pe ascultători și să le arete așa zicând cu degetul, în ce chip au să-și potrivească năravurilor, și în sfîrșit să încheie legând ascultătorilor de suflet, să se înfioreze de fărâdelegi și să se păzească de ele, și să urmeze virtutea.

Adevărat, că știm, că slujba de a tracta în acest chip învățătura creștinească multora le este neplăcută, pentru că ea în de obște se socotește de mai puțin preț și poate că nu este potrivită spre a-și dobândi lauda poporului. Dară noi socotim, că aceasta este judecata acelora, pe cari îi povățuește mai mult mintea ușoară de cât adevărul. Noi nici de cum nu ne împotrivim, să recunoaștem vrednicia preoților aceloră predicători, cari stăpâniți de râvna sinceră a mării lui D-zeu se sirguesc sau a îndrepta și a apăra credința, sau a preamări pe sfinți. Dară lucrului lor are să-i premeargă lucrul altora, adică al catichetilor; dacă lipsește acesta, atunci lipsesc temeiurile, și înzădarnic lucră aceia, cari zidesc casa. Cuvântările cele mai frumoase, cari le primește bătând în mâni adunarea cea mai numeroasă, foarte adese ori au numai rezultatul acela, că gădile urechile, dară inimile nu le mișcă de loc. Instrucțiunea catichetică dimpotrivă, deși este smerită și neîmpodobită, este cuvântul acela, despre carele mărturisește D-zeu însuși prin Isaie: »Pe cum se pogoară ploia sau neaua din ceriu și nu se întorcă, până când adapă pământul și face, de resare și rodește și dă sămânța sămănătorului și pâne de mâncare, așa va fi cuvântul meu, care va ieși din gura mea: nu se va întoarce cătră mine deșert, până când va plini toate, câte am voit, și voi spori căile mele și poruncile mele.«²⁾ — Asemenea socotim, că avem să judecăm și despre preoții aceia, cari spre a limpezi adevărurile religioase scriu cu multă osteneală cărți; ei sunt întru adevăr vrednici, să-i distingem cu multă laudă. Dară cât sunt de puțini aceia, cari studiază cărți de acestea și dobândesc din aceasta vre-un rod, carele să răspundă osteneții și dorințelor scriitorilor? Propunerea catichetică a învățaturii creștinești dimpotrivă, dacă se face cum se cade, va aduce în totdeauna folos ascultătorilor.

(Va urma).

Răsboiul din Asia.

Lupta pe mare.

De o vreme încoace nu s'a întâmplat nimic însemnat în nesfîrșitul răsboi. S'a publicat știri sarbede despre mișcarea flotelor și s'au dat vre-o câte-va vești, cari a doua zi trebuiau desmintite. Acum deodată o veste înfricoșată vine din mările îndepărtate: *flota rusească e nimicită*. În 27 Mai laponezii au atacat flota lui Rosdestwenski și după lupte feroase au nimicit-o în pasul Cusima. Veștile ne spun mai mult: vasul, pe care se afla Rosdestwenski, s'a cufundat, 2000 de Ruși au murit, cam la 500 au căzut în prinsoare și multe vase de răsboi au fost cufundate, iar unele au ajuns în mâinile laponezilor.

Pe uscat.

O divisiune de cavalerie condusă de generalul Mistsenko a nimicit în 19 Mai două companii japoneze și a făcut prinsonieră o companie cu oficeri cu tot. Trecînd apoi peste riul Liaoho a atacat o trupă de transport și a nimicit-o. Cu totul au ajuns în prinsoare rusască 234 laponezi.

²⁾ Isaie 55, 10 ur.

RĂVAȘUL CLUJULUI

— **Convocare.** Conform hotărîrii aduse în ședința din 31 Mai n. 1905 a comitetului, convocăm prin aceasta adunarea generală a Reuniunii pentru »Fondul unei școale române defetite în Cluj«, pe ziua de 9 Iunie n. 1905, oarele 5 d. a., în localul Casinei române (Deák Ferencz u. Nr. 4).

Ordinea zilei: 1. Raportul biroului despre activitatea comitetului. 2. Raportul despre starea cassei. 3. Alegerea unei comisiuni pentru censurarea rapoartelor de sub 1—2. 4. Intregirea comitetului conform statutelor. 5. Eventuale propuneri. Cluj, la 1 Iunie n. 1905. Pentru comitetul Reuniunii: *Dr. E. Dăianu*, președinte. *Augustin Giurgiu*, secretar.

— **La Reuniunea »S. Maria«,** pentru înfrumusețarea bisericii s'a înscris ca membră nouă, fundatoare, cu taxă de 20 cor. și D-șoara *Elena Hossu*, fca judelui de tablă Vas. Hossu din Cluj.

DE PESTE SĂPTĂMÂNĂ

— **Vice-comite al comitatului Făgăraș** a fost ales protonotarul comitatens, Alesandru Belle. Ne bucurăm, că Țara Oltului și-a câștigat vice-comite român și dorim ca și în celelalte comitate românești să putem vedea Români la cârmă.

— **»Clopotele amuțite«** ale lui Rákosi au început să bată într-o dungă. Tinerii, cari la Oradea-mare și-au arătat pe față indignarea față de acest bolnăvicios făt al fantaziei maghiare, au fost osândiți la câte-o 100 cor. sau 5 zile arest. Tinerii sunt următorii: Iustin Nemet, Alesandru Stoinescu, Augustin Ciavici, Augustin Barđoși și Demetriu Truța, toți ascultători ai academiei de drepturi din Orade. Frumoase semne de dragoste ne arată Ungurii acum, când interesul lor pretinde, ca să fie în prietinie cu naționalitățile.

— **Hymen.** Lucreția Pojar și Augustin Popp se vor cununa în 11 Iunie n. 1905, în biserica gr-cat. din Jucul-nobil.

Ajutoare pentru meseriași. Prea Veneratul Consistor Archiepiscopesc din Blaj prin circularul Nr. 3080—1905 publică concurs cu termen de 1 Iuliu a. c. pentru două stipendii din fundațiunea Const. Papfalvi. La stipendiile acestea pot concurge numai învățaței gr-cat. din Archidieceasă de ori ce meserie, cari vor avea să înainteze următoarele documente: cartea de botez; contractul încheiat cu măestrul și atestat despre purtare dela măestru și atestat dela parochul gr-cat., cumcă iau parte la catechizare și-și împlinesc datorințele față de biserică. Vor fi prefererite rudeniile fundatorului. Acelaș Prea V. Consistor prin circularul Nr. 1813—1905 publică concurs cu termenul de 1 Iuliu la următoarele ajutoare din »Cassa archidieceșană«: 1. La un ajutor de 120 Cor., care se va da unui sodal, care se va face măestru, spre a-și procura recvisitele celea mai de lipsă. Concurenții vor avea să dovedească, că sunt gr-cat. fii ai Archidieceșei, sau consăngeni cu fundatorul, fericitul Metropolit Vancea; când au fost liberați ca sodali, unde au deprins măestria ca sodali și ce purtare au avut; să arate cugetul, că voesc să se așeze acum ca măestrii, avînd să arete și locul, unde vreau să se așeze; 2. La un ajutor de 80 Cor. pentru un învățacel, care terminază cursul de elev și devine sodal, spre acoperirea speselor, ce întîmpină, când se face sodal. La 3 ajutoare de câte 40 cor. și unul de 13 cor. 34 fil. pentru învățaței de meserii. — Concurenții la aceste ajutoare, vor avea să producă aceleași documente ca și concurenții la stipendiile din fundațiunea Papfalvi.

MAI NOU

Românii din Macedonia și Basarabia.

Primum o veste, care umple de mândrie și nădejde tot neamul românesc. Sultanul în urma hotărîtei pășiri a ambasadorului român din Constantinopol susținut cu tărie de Germania și Italia a recunoscut egala îndreptățire, ca națiune a *poporului aromân din Macedonia* deci și dreptul de a-și alege primarii și proprii și a ridica biserici și școli române separate. Aceasta fericită întâmplare, de care ne vom preocupa mai pe larg în numărul ce vine, a fost însoțită de manifestații însuflețite în România și Italia.

Din *Basarabia* încă ne vine o știre îmbucurătoare. S'a dat Românilor dreptul de a-și tipări în românește cărțile bisericești, însă deocamdată numai cu litere cirile.

¹⁾ Ses. 5. cap 2. de ref.; ses. 22. cap 8; ses. 24. cap 4. și 7. de ref.

CĂRȚI NOUE ȘI REVISTE

— **Vasile Cârlova. Dr. Ioan Rațiu.** Studiu istoric-literar. Blaj, 1905. 8° 74 pag. Prețul 1 cor.

Numele »celor mai buni ai noștri« îl acopere, în loc de strălucire și pomenire cinstelnică și pioasă, cenușa uitării și a necuviinței cu păcat. Cârlova a fost dintre cei mai buni și mai de seamă scriitori ai vremurilor sale. O »floare«, o »stea« a poeziei, stânsă și veștejită de bruma unei dragosti fără de noroc. Meșter mai iscusit al formelor, cum nu era nici unui dintre vârstnicii săi, și talmăcitor mai norocos de gânduri și simțiri avântate și calde, el a făcut ruptură dela șirul de stichiuitori de versuri ușoare, subțiri și săci cu greutatea și măsură gândirii stăpânite și cu miez ce o avea. Ela a fost înaintea mergător și crainic al zilelor visate și nădăjduite în poezia neamului nostru. În cântecul lui întâmpinăm ceva din comoara neprețuitorilor cântăreți de mai târziu. — Cinstind figurile din trecut, ne cinstim pe noi. Cel ce s'a îndemnat să desvăluie această »floare« din vremile de înmugurire a lit. rom. și să ne deie poeziile lui spre gustare și înțelegere, — acela a săvârșit o lucrare vrednică de cinstea, de laudă și de sprijinul oamenilor de inimă. Ce au uitat să facă frații de dincolo, s'a făcut la noi, — eată o îndoită vrednicie. Recomandăm cartea cu toată căldura.

— **Dr. Victor Onișor: Legile grănițelor nășăudeni** despre administrarea pădurilor, regularea proprietății, contractul din 1872 și pacea judecătorească din 1890 cu ordonanțele de executare și explicări. Bistrița. Tipografia G. Matheiu, 1905. Prețul 80 bani.

— **Nr. 8. Biblioteca țaranului român: Câteva cuvinte despre invidie sau ură și despre calumnie sau vorbirea de rău** de **Dr. Em. Elefterescu.** 1905. Tipografia Al. Valescu. Mușătești — Argeș (România).

Conținutul următoarelor preparate sunt recunoscute de foarte bune de profesori și medici renumiți,

Senegin contra tusei, răgușelei, durerii de pept, officei, tusei măgărești, catarului, astmei, greutății de respirat, lungoarei și tusei seci. **Vindecă sigur și repede.** Prețul **1 cor. 20 fil. și 2 cor.**

Caspic unsoare. Contra durerii de oase, podagrei, reumatismului, răcelor, durerilor de cap, dinți și nervi, precum și scrintiturilor. Cele mai îmbetrânite boale le vindecă. Prețul **1 cor. 20 fil. și 2 cor.**

Centarin. Contra morburilor de stomac, precum lipsa de apetit, mistuirea rea, catarul și aprindearea de stomac, greața și vomarea, sgârșcirile cele ma grele. Leac sigur. Folosește și la curățirea sângelui. Prețul **1 cor. 20 fil. și 2 cor.**

Kaljodsarsaparil. Mijloc escelent pentru curățirea sângelui la morburii secrete, 1 sticlă 2 cor.

Laxbonbons, Inchiderea scaunului e cauza diferitelor morburii, precum palpitarea de inimă, amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine suferă de incheierea scaunului numai decât să comandeze **Laxbonbons** zaharele purgative, plăcute și dulci la luat. Prețul **1 cor.**

Chemicale, drogue, legături și bandagerie chirurgice. Instrucție pentru prepararea diferitelor vinarsuri, liqueruri, rom și altele. Tee rusice, parfumuri, săpunuri crem escelent pentru față și mâni. Articole cosmetice, oleu pentru păr. Esență pentru picatul și întărirea părului. Apa de gură și dinți precum și praf. Ori-ce fel de articol din bransă. Toate foarte ieftine. Faceți întrebare și vă veți convinge.

(67) 10—10

Cornel Demeter.
apotecar în Orăștie (Szászváros) Iskola-u. 55

Tipografia

»CARMEN«

PETRU P. BARIȚIU

..... CLUJ

Ferencz József-út 58 sz.

Primește tot felul de lucrări, ce cad în bransa acestei măestrii, executându-le cât se poate de cu gust, în stilul cel mai modern și cu prețuri moderate.

Comande se primesc și la Librăria D-lui **Erich Fabritius** din Cluj (Piața Regelui Matia nr. 32.)

Ca prima tipografie românească în acest comitat, se roagă de binevoitorul sprijin al celorlalte institute românești, precum și al privaților.

In atențiunea mireseilor!

Serviciu de porțelan de Karlsbad, minunat executat, colorat, complet pentru 12 persoane de la 15 fl. în sus. — **Serviciu de sticlărie** pentru 12 persoane 33 bucăți 2 fl. 95 cr.

Lampe, atârând, cu eigă 3 fl. 95 cr.

Serviciu de tee și cafea 2 fl. 80 cr. — 3 fl. Obiecte de argint de china — Daruri ocazionale — rame pentru icoane, lampe de grădină, etc. în prețurile de fabrică.

La comande din provincă mă rog a însemna cea din urmă stațiune de tren.

Somlyai, Succesorul **Müller.**

magazin de sticlărie și porțelanerie

Cluj. Kossuth Lajos u. nr. 4.

NB. Fieștecine dacă cumpără în preț de 10 coroane, primește portretul seu în mărime naturală, cu totul gratis, numai pentru rame plătește 3 coroane. (80) 6—52

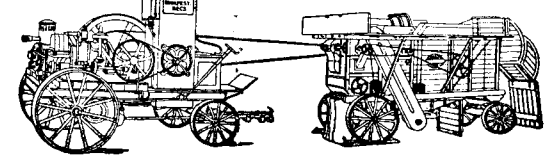
Dénes B. Budapest,

VI. Váczi-körút 61 sz.

Magazinul și reprezentanța fabricii priv. ces. și reg. de

MAȘINI ȘI MOTOARE alui

Plewa E., inginer, succesorul lui Brauner & Klasek.

MOTOARE

de benzin, gaz și vapor după modelul din 1905.

2-100 HP.

LOCOMOBILI DE BENZIN 2-20 HP.

Baterii de puternice motoare de gaz în ori-ce mărime cu putere de cal și cu spese de umblat de 2-3 fil. pe ceas. Prețuri ieftine și condițiuni de plătere favorabile. Lista de prețuri gratis.

Se primesc reprezentanți solizi de provincă.

(77) 9—12

Mare surprindere!

600 bucăți numai cu fl. 195.

Un orologiu aurit, Anker precis cu catenă potrivită, umblă punctuos pentru ce se dă garanță de 3 ani, 1 cravată de mătăsă modernă pentru domni, 3 batiste fine, 1 inel pentru domni cu imit. de peatră scumpă, 1 sugaretă cu chichlimbar, 1 cuțit de busunar cu cele de lipsă, 1 broș pentru dame (noutate), 1 oglindă minunată pentru toaletă, 1 portmoneu de piele pentru bani, 1 coș de mărgelă minunat de frumos, 1 păr. bumbi de manjete, 3 bumbi de căm. la pept, toate aur Double cu chea patent, recușite de scris de nikel, prima, 1 p. butoni de simili briliante, 3 obiecte de jux de mare efect hazliu pentru tineri și bătrâni, un draguț alb, cu 36 icoane cele mai frumoase din lume, 20 obiecte necesare la cosp. și încă 520 alte obiecte nesmintit de lipsă în casă. **Toate laolaltă** cu orologiu — care singur e vrednic banii aceia, costă numai **1 fl. 95.** Trimiterea cu rambursă ori trimitend banii nainte la casa de export.

S. URBACH, Krakau Nr. 154/K.

NB. Pentru ce nu cunvine să retrimite banii, astfel risicul eschis (66) 19—

La administrația „Révașului“ se află:

Cartea Durerii, de E. Bougaud. Prețul broșurată 1.50.

Ep. P. P. Aron și D. Novacovici,

de Dr. Bunea. Prețul 4 c. 50 f. plus 20 fil. porto.

Discursuri, Autonomia bis. de Dr. Bunea.

Prețul 5 cor. plus 20 fil. porto.

Vechile Episcopii, de Dr. Bunea.

Prețul 2 c. 50

fil. plus porto 10 fil.

Visuri trecute, de Alesandru Ciura.

Prețul 1 c. plus 10

fil. porto.

Cântece, de Emil Sabo. Prețul 1 cor. plus

10 fil. porto.

Ierarchia Românilor, de Dr. A. Bunea.

Prețul 3 cor. plus

10 fil. porto.

Castelul din Carpați, de Jules Verne.

Broș. 1 cor. 60 fil.

plus porto 10 fil.

50.000 părechi de păpuci

4 păr. pentru numai fl. 2.80

câtă vreme mai ține marfa se vor vinde pentru acest preț de batjocură din pricina cumpărării unei mari masse de ghete. 1 păr. pentru domni și p. p. dame de piele, brunetă ori neagră, cu șinoare, de prima calitate și cu talpă bine cuită; 1 păr. p. domni și 1 păr. p. dame păpuci de modă, cu »paspoil«, foarte eleganți, fasonul cel mai nou, cupțuși bine pentru iarnă, foarte draguți și ușori de purtat. Mărimea după cm. Toate patru păr. numai fl. 2.80. Trimiterea prin rambursă ori anticipând banii, o face:

Esp. de păpuci a lui S. Urbach

Krakau Nr. 154/K.

Schimbul permis, și banii se returnează la dorință, astfel risicul eschis. (45) 18—

Magazin special de pălării:

La „Regele Pălăriilor“ — A „Khalapkirály“-hoz

(77) Cluj — Piața „Regele Matia“ Nr. 17. 6—25

Foarte bogat deposit de pălării din țară și streinătate — pentru bărbați și copii, — cilindre și în chipie de vênat și sport.

Pentru preoțimea orientală tot-deauna se află în Magazin pălării după moda preoțească, moi și tari.

Comandele din provincie se execută punctuos. Trebuie comunicată mărimea capului în centimetri. Intreprindere specială!

☞ Cele mai ieftine prețuri fixe. ☞

Hotel nou în Cluj »Wesselényi«

Strada Wesselényi Miklós Nr. 17. în față cu »Economul«.

Am onoare a aduce la cunoștința P. T. Public, că am preluat și am deschis noul hotel »Wesselényi« provăzut cu chilii de oaspeți mobilate elegant și curat și cu un

Mare Restaurant.

Culina mea și vinurile îngrijite în pivnițele mele sunt cunoscute și recunoscute, de când țineam hotelul »Zöldfa«.

Mă recomand P. T. Publicului inteligent din loc și din jurul Clujului și-l rog să mă cerceteze și în noul local provăzut cu grădină și chiosc de vară.

Cu distincă stimă

Manás József

hotelier.

(76) 6—10

Pentru sezonul de primăvară și vară

recomandă

☞ **NEUMANN M.** ☞

liferant c. și reg. de curte

Cluj, (Kolozsvár) Mátyás király tér.

Haine de primăvară și vară.
Căputuri de tranziție (Double, Ulster, Raglan).
Pardesiuri de primăvară.
Haveloc (cu mâneci și fără mâneci).
Căputuri economice.
Haine negre de salon și frac.
Mantale de ploaie și de praf. Perline de excursiuni, costume de turiști, bicicliști etc.

Mare deposit de vestminte pentru copii.

Mustre și liste de prețuri la cerere gratis și franco. — La comande din provincă ca măsură e destul a trimite o haină veche.

(24) 58—

